

Post- och telestyrelsen
900-2100-2600@pts.se

Allmän inbjudan del 2 till ansökan om tillstånd att använda radiosändare i 900 MHz-, 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden

21-10605

Utgångspunkter

Konkurrensverket har i uppdrag att verka för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna. Yttrandet avgränsas till sådana aspekter som följer av Konkurrensverkets ansvarsområden.

I september 2023 ska Post- och telestyrelsen (PTS) tilldela nationella blocktillstånd i 900 MHz-, 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden. Dessa kommer att tilldelas innan nuvarande tillstånd går ut. Det är första gången att tidigare tilldelade spektrumtillstånd löper ut och tilldelas på nytt genom ett auktionsförfarande. Auktionerna har potentialen att omfördela en signifikant mängd av det totala spektruminnehavet på marknaden, beroende på utfallet.

Yttrandet följer rubriksättningen i Bilaga 1 av samrådet.

3.5 Gemensamma villkor för 900 MHz-, 2,1 GHz- och 2,6 GHz- banden

Konkurrensverket vidhåller sin tidigare synpunkt att tillstånd som inte används inom en viss tid bör återlämnas till PTS för att utlysas igen.¹ Även om risken för att de aktuella frekvenserna inte skulle användas bedöms vara liten kan ett sådant villkor ändå vara motiverat.

4.3.2 Spektrumtak

I Bilaga 1 föreslås ett spektrumtak på 2×20 MHz tillämpas vid tilldelningen av 900 MHz-bandet och ett spektrumtak på 120 MHz tillämpas vid tilldelningen av 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden. Spektrumtaken innebär att ingen budgivare kan bjuda på mer än den angivna mängden frekvensutrymme. I praktiken garanterar detta att minst två tillståndshavare kommer att tilldelas spektrum i 900 MHz-auktionen,

¹ Konkurrensverkets dnr 78/2016, 322/2018, 199/2019 och 454/2019.

medan minst tre tillståndshavare kommer att tilldelas spektrum inom 2,1- och 2,6 GHz-banden.

Konkurrenssituationen mellan svenska mobiloperatörer verkar vara gynnsam för konsumenterna jämfört med förhållandena i övriga EU.² För att upprätthålla konkurrensen även framöver är det viktigt att å ena sidan hålla auktionernas utfall så öppet som möjligt, i syfte att säkra effektiv spektrumallokering och möjliggöra marknadsinträde i den mån det finns potential för det. Å andra sidan är det viktigt att förhindra att auktionerna leder till alltför hög koncentration av det *totala* spektruminnehavet, vilket skulle leda till att färre mobiloperatörer kan konkurrera effektivt på den svenska marknaden. Koncentrerade innehav kan också ge förstärkta incitament till strategisk budgivning i syfte att röja undan konkurrensen, vilket utöver den direkta negativa konkurrenspåverkan skulle urholka auktionsformatets effektivitet eftersom vinnarnas bud för spektrumtillstånd skulle avvika signifikant från tillståndens samhällsekonomiska värde.

De föreslagna taken, som avser mängden frekvensutrymme som tillståndshavarna kan bjuda på i de *aktuella* auktionerna, tar i viss mån hänsyn till risken för strategisk budgivning och konkurrensskadlig koncentration. Givet nödvändigheten av att skapa långsiktiga förutsättningar för en fungerande konkurrens framöver, betydelsen av förutsägbarhet för investerings-, inträdes- och utträdesbeslut, och det faktum att tillstånd för olika frekvensband löper ut vid olika tidpunkter, förefaller dock metoden att sätta tak vid varje enskild auktion otillfredsställande, eftersom den saknar ett inbyggt långsiktigt helhetsperspektiv. Konkurrensverket förutsätter att PTS utreder möjligheten att i stället besluta tak på tillståndshavarnas *totala* spektruminnehav inom lämpligt avgränsade kategorier (hädanefter "globala spektrumtak") som gäller tillsvidare, dvs. även för framtida auktioner.³ Frekvensband som är funktionella substitut bör buntas ihop (exv. 700, 800, 900 MHz), medan frekvensintervaller som kompletterar varandra (låg-, mellan- respektive högfrekvensband) bör separeras. Valet av tak skulle återspegla den som PTS bedömer högsta acceptabla totala koncentrationen av spektruminnehav och därmed både säkra en långsiktigt stabil miniminivå av konkurrens på marknaden för mobila tjänster, och indirekt begränsa incitamenten för strategisk budgivning. Taken skulle gälla så länge inte de tekniska förutsättningarna förändras väsentligt, och således – förutom att värna en effektiv konkurrens mellan mobiloperatörerna – öka förutsägbarheten av framtida auktioners villkor. Globala spektrumtak har dessutom fördelen att vara mer anonyma såtillvida att enskilda aktörers situation vid en specifik tidpunkt inte riskerar att otillbörligt påverka auktionernas utformning.

² Jfr. exv. EU-kommissionen (2022), "[Mobile and Fixed Broadband Prices in Europe 2021](#)"

³ Taken kan antingen formuleras i mängder bandbredd (enklast om den totala mängden spektrum förväntas vara konstant inom överskådlig framtid), eller i procentandelar av totalt tillgängligt spektrum (stabilare om den totala mängden förväntas variera).

I sin tidigare konsultation om auktionernas utformning⁴ motiverar PTS de föreslagna taken delvis med en analys av rådande förhållanden. En kompletterande analys bör genomföras där alternativet att formalisera detta hänsynstagande explicit i form av ovan diskuterade globala spektrumtak utreds.

I övrigt har Konkurrensverket inga invändningar mot auktionernas villkor.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Rikard Jermsten. Föredragande har varit ekonområdet Mark Bernard.

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och yttrandet saknar därför namn-underskrift.

Rikard Jermsten

⁴ PTS (2022), "[Konsultation inför planerat auktionsförfarande för tilldelning av tillstånd i 900 MHz-, 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden](#)"